

Pirkanmaan

Avain aikuisopiskeluun

Sisällysluettelo

---

1. AIKUISKOULUTUS	3
2. HAKUKELPOISUUS	4
3. KOULUTUSVÄYLÄT	5
3.1 TOISEN ASTEEN KOULUTUS	5
Aikuisten lukiokoulutus	5
Ammatillinen aikuiskoulutus	5
Oppisopimuskoulutus	6
3.2 KOULUTTAUTUMINEN TYÖTTÖMYYSETUUDELLA	6
Työvoimakoulutus	6
Omaehtoinen koulutus työttömyysetuudella	7
3.3 VAPAATAVOITTEISET OPINNOT	7
3.4 KORKEA-ASTEEN KOULUTUS	7
Ammattikorkeakouluopiskelu	7
Yliopisto-opiskelu	8
4. OPINTOJEN RAHOITUS	9
5. TUKEA OPPIMISEEN	10
6. MAAHANMUUTTAJIEN KOULUTUS	10
7. SANASTO	11
8. PIRKANMAALLA AIKUISKOULUTUSTA TOTEUTTAVIEN OPPILAITOSTEN JA ORGANISAATIOIDEN YHTEYSTIEDOT.....	12
9. LINKKIVINKIT	13
10. PROJEKTI-INFO	15

OPPAAN TYÖSTÄMISESSÄ KÄYTETYT LÄHTEET:

- www.oph.fi/koulutusoppaat/Aikuiskoulutusopas.pdf
- www.mol.fi
- www.opintoluotsi.fi
- www.koulutusnetti.fi
- www.opioppimaan.fi
- www.edu.fi/maahanmuuttajat
- www.oph.fi

Pirkanmaan avain aikuisopiskeluun on koostettu AIVO-projektin tuottaman Avain aikuisopiskeluun -oppaan pohjalta. Lisätiedot: www.aikuiskoulutuksenvoima.fi. Oppaan "pirkanmaalaisistaminen" ja taitto: Marjo Nieminen. Kannen kuvat: Marjo Nieminen ja Kirsty McNamara.

Johdanto

---

1. AIKUISKOULUTUS

Aikuiskoulutus on aikuisille suunniteltua ja järjestettyä koulutusta. Se voi olla

- omaehtoista koulutusta
- henkilöstökoulutusta
- työvoimakoulutusta
- oppisopimuskoulutusta.

Voit opiskella niin työssä, työn ohessa kuin omalla ajalla. Aikuiskoulutusta järjestetään mm. yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammatillisissa aikuiskoulutusoppilaitoksissa ja ammatillisissa erityisoppilaitoksissa, kansalais- ja työväenopistoissa, kansanopistoissa ja kesäyliopistoissa, aikuislukioissa, opintokeskuksissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja musiikkioppilaitoksissa.

Aikuisten opiskelua on helpotettu poistamalla opiskelulta muodollisia esteitä ja aikaisempia opintoja voidaan lukea hyväksi. Aiemmin hankittu osaaminen (opiskelemalla, työelämässä tai harrastuksissa) laskeaan osaksi tutkintoa ja näin se voi lyhentää opiskeluaikaa ja nopeuttaa valmistumista. Aikuisopiskelu voi olla lähiopetusta, itsenäistä tai ohjattua etäopiskelua tai monimuoto-opiskelua.

Lähiopiskelulla tarkoitetaan opiskelua luokassa tai ryhmä- tai seminaarityöskentelyä. Opiskelu voi tapahtua päivällä, illalla tai viikonloppuisin.

Etäopiskelussa on kyse paikasta riippumattomasta opiskelusta, jossa opettaja ja opiskelija eivät tapaa toisiaan kasvokkain. Opetuksessa voidaan käyttää hyväksi tieto- ja viestintätekniikkaa. Opiskelu on mm. erilaisten tehtävien itsenäistä tekemistä ja tenttejä, mutta mahdollistaa myös opiskelun yhdessä muiden etäopiskelijoiden kanssa.

Verkko-opiskelulla tarkoitetaan tietoverkon hyödyntämistä opiskelussa. Opetus voi tapahtua joko kokonaan tai osittain verkossa. Verkkoa voidaan käyttää myös muun opetuksen tukena esimerkiksi tiedon jakamisessa.

Monimuoto-opiskelulla tarkoitetaan erilaisten opetusjärjestelyjen, kuten lähiopetuksen, etäopetuksen ja itsenäisen opiskelun yhdistelmiä. Opinnot koostuvat esimerkiksi valmiiden oppimateriaalien ja kirjalli-

suuskuulustelujen suorittamisesta. Monimuoto-opiskelussa yhdistyvät erilaiset opiskelun toteuttamistavat.

2. HAKUKELPOISUUS

Toinen aste

Peruskoulu tai sitä vastaava oppimäärä

Ammattikorkeakoulu

Ammattikorkeakoulujen yleinen hakukelpoisuus ja hakukelpoisuus vastaavalle alalle (AMK-tutkintoon johtava koulutus):

Yleisen hakukelpoisuuden koulutusohjelmiin antavat:

- lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto
- International Baccalaureate, Reifeprüfung tai European Baccalaureate –tutkinto
- opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinto (mm. insinööri)
- ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto tai sitä vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitetut vähintään kolmivuotiset yhdistelmäopinnot
- ammatillisessa aikuiskoulutuksessa suoritettu laajuudeltaan vähintään kolmivuotinen ammatillinen perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto tai niitä vastaava aiempi tutkinto
- ulkomainen koulutus, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Mikäli ammattikorkeakoulu käyttää harkinnanvaraista valintaa, opiskelijaksi voidaan ottaa myös muu hakija, jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot.

Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tai ulkomailla suoritettua tutkinnon tulee olla suoritettuna hakujan loppuun mennessä. Jos ulkomaisella tutkinnolla keväällä valmistuva hakija on EU- tai ETA-maan kansalainen hänet katsotaan hakukelpoiseksi ja hänen valintansa on ehdollinen kunnes ammattikorkeakoulu on tarkistanut lopullisen tutkintotodistuksen.

Hakukelpoisuuden vastaavalle alalle antavat:

- ammatillisessa peruskoulutuksessa suoritettu, laajuudeltaan kolme vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto
- nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetussa laissa (391/91) tarkoitetut kolme vuotta suppeammat yhdistelmäopinnot
- ammatillisessa aikuiskoulutuksessa suoritettu laajuudeltaan kolme vuotta suppeampi ammatillinen perustutkinto

Vastaavan alan hakukelpoisuuden täydentäminen yleiseksi hakukelpoisuudeksi (yksi seuraavista):

- suorittamalla lisäksi laajuudeltaan sellaiset yleissivistävät tai ammatilliset lisäopinnot, jotka laajentavat perusopetukseen jälkeiset opinnot kolmeen vuoteen tai
- hankkimalla vähintään kolmen vuoden työkokemuksen tutkinnon suorittamisen jälkeen tutkintoa vastaavalla alalla.

Lisäksi: AMK-tutkintoon johtavaan aikuiskoulutukseen voi tulla valituksi myös vähintään 60 op koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja avoimessa AMK:ssa suorittanut henkilö.

Yliopisto

Yliopistokoulutukseen on kelpoinen hakemaan henkilö, joka on suorittanut jonkun seuraavista tutkinnoista:

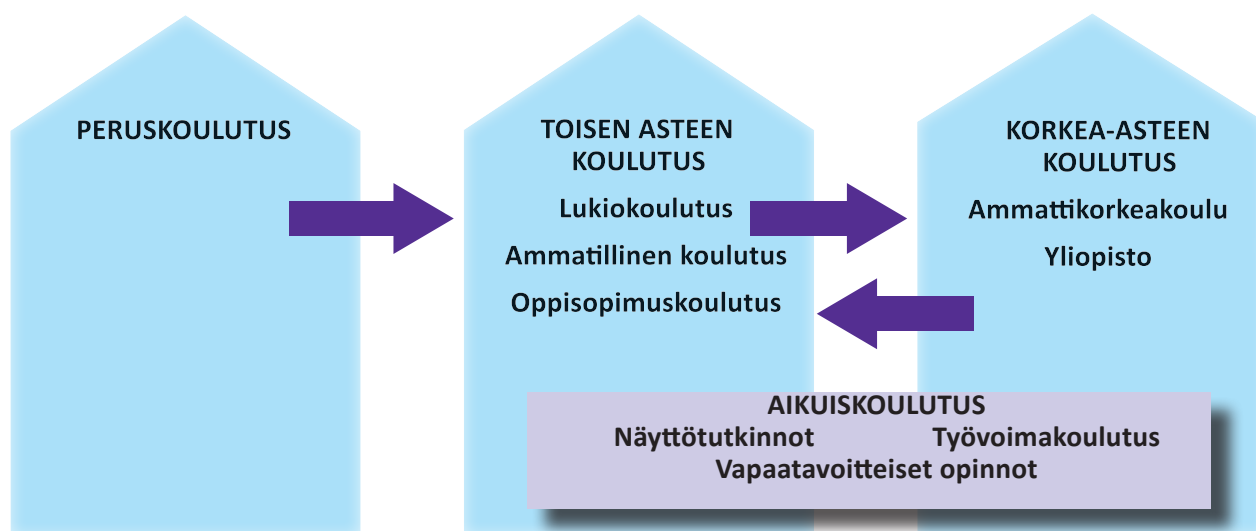
- ylioppilastutkinnon
- International Baccalaureate, Reifeprüfung tai European Baccalaureate -tutkinto

- vähintään kolmivuotisen ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot
- näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon
- ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakoulu-opintoihin

Opiskelijaksi voidaan hyväksyä myös hakija, jolla yliopisto toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

3. KOULUTUSVÄYLÄT

Suomalainen koulutusjärjestelmä:

3.1 TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Aikuisten lukiokoulutus

Aikuiset voivat suorittaa lukion oppimäärän, ylioppilastutkinnon, yksittäisten oppiaineiden oppimäärän tai korottaa aikaisemmin saatuja arvosanoja. Aikuisten lukiokoulutusta järjestetään useimmiten aikuislukioissa tai lukiodien aikuislinjoilla. Lukio-opintoja voi suorittaa myös yksityisopiskelijana, etälukiossa ja eräissä kansanopistoissa.

Ammatillinen aikuiskoulutus

Näyttötutkinto on erityisesti aikuisille suunniteltu joustava tutkinnon suorittamistapa. Ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot voidaan suorittaa näyttötutkintona. Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Näyttötutkintoihin voidaan valmentautua omaehtoisessa koulutuksessa (opetushallinnon tukemaa), oppisopimuskoulutuksessa (oppisopimusviranomaisten tukemaa), työvoimapolitiisessa koulutuksessa (työvoimaviranomaisten hankkimaa) ja henkilöstökoulutuksessa (työnantajan tukemaa).

Tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä (tutkintotilaisuuksissa) voidaan hyödyntää koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista (henkilökohtaistaminen). Opiskelija voi valita itselleen tarpeellisia tutkinnon osia tutkinnon perusteissa annettujen vaatimusten mukaisesti. Näyttötehtävät ja -järjestelyt suunnitellaan siten, että tutkinnon voi suorittaa tutkinnon osa kerrallaan. Näyttötutkintoon voi osallistua kuka tahansa, jolla on riittävä ammattitaito tutkinnon suorittamiseksi.

Ammatilliseen aikuiskoulutukseen haetaan ottamalla yhteyttä suoraan oppilaitokseen. Koulutuksen järjestäjät päättävät itsenäisesti hakuajoista. Joihinkin koulutuksiin voi hakea pitkin vuotta. Varmimmin tiedon hakuajoista saa suoraan oppilaitoksista.

Ammatilliset perustutkinnot

Ammatillisen perustutkinnon voi suorittaa joko näyttötutkintona tai nuorten opetussuunnitelmiin perustuvana koulutuksena. Suoritustavasta riippumatta tutkinnot vastaavat toisiaan. Kaikkien ammatillisten perustutkintojen laajuus on koulutuksena suoritettaessa 120 opintoviikkoa eli kolme vuotta. Näyttötutkintoon valmentavassa opiskelussa opiskeluaika on tavallisesti lyhyempi, koska aikaisempi osaaminen otetaan huomioon henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa laadittaessa (henkilökohtaistaminen).

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Ammattitutkinnoissa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytettävä ammattitaito. Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta. Ammatti- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina näyttötutkintona, jossa ammattitaito osoitetaan näytöin.

Oppisopimuskoulutus

Oppisopimus perustuu työsopimukseen tai virkasuhteeseen, jossa noudatetaan työ- ja virkasuhde-ehtoja. Opiskelija etsii itselleen työnantajan tai työnantaja etsii opiskelijan/työntekijän. Yrittäjänä toimiva henkilö voi solmia ns. yrittäjän oppisopimuksen, jos toinen yrittäjä toimii hänelle mentorina.

Oppisopimuksen voi solmia alkamaan milloin tahansa. Oppisopimus on pääosin työpaikalla, käytännön työtehtävissä tapahtuvaa koulutusta, jota täydennetään tietopuolisilla opinnoilla. Oppisopimus valmentaa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintoon tai se voi olla ammatillista täydennyskoulutusta. Opiskelijalla on vastuu opinnoista (työssä oppiminen ja tietopuolinen opiskelu). Ohjaus- ja opastusvastuu on ammattinsa osaavalla työpaikkakouluttajalla.

Oppisopimusaika on yksilöllinen ja jokaiselle laaditaan henkilökohtainen opiskeluohjelma. Oppisopimuksessa työnantajalla on koulutusvastuu. Työnkuvan on oltava näyttötutkinnon sisältöä vastaava ja työaika vähintään 25 tuntia viikossa tutkintoa vastaavissa työtehtävissä. Vaadittava ammattitaito osoitetaan pääosin työtehtävillä omalla työpaikalla.

Oppisopimuskeskus maksaa tietopuoliset opinnot, näyttötutkinnon, opintososiaaliset edut tietopuolisten opintojen päiviltä sekä koulutuskorvauksen työnantajalle. TE-toimisto voi lisäksi, harkintansa mukaan, maksaa työnantajalle palkkatukea, jos oppisopimuksen aloittava on työtön työnhakija. Työnantaja maksaa opiskelijalle vähintään alan työehtosopimuksen mukaisen palkan. Opiskelijalta peritään tutkintomaksu: 58 €. Rahoituksena käy myös vakuutusyhtiön tai KELAn rahoittama uudelleen kouluttaminen.

3.2 KOULUTTAUTUMINEN TYÖTTÖMYYSETUUELLA

Työvoimakoulutus

Ammatillinen työvoimakoulutus on usein tutkintotavoitteista koulutusta, jossa opiskelija voi suorittaa perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tai tutkinnon osia. Koulutus voi olla myös jatko- tai täydennyskoulutusta. Korkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta voidaan hankkia kesken jääneiden opintojen loppuunsaattamiseksi. Valmentava työvoimakoulutus painottuu urasuunnitteluun ja työelämävalmiuksien kehittämiseen, ja siihen sisältyy usein työssäoppimista.

Työvoimakoulutus on tarkoitettu ensisijassa 20 vuotta täyttäneille työttömille työnhakijoille tai työttömyysuhan alaisille henkilöille. Koulutukseen voivat tietyin edellytyksin osallistua myös muut, kuten työssä tai työvoiman ulkopuolella olevat. Työ- ja elinkeinohallinto hankkii työvoimakoulutuksen ammatillisilta aikuiskoulutuskeskuksilta, muilta ammatillisilta oppilaitoksilta, korkeakouluilta tai yksityisiltä koulutuksen järjestäjiltä.

Kaikki haussa olevat työvoimakoulutukset löytyvät työ- ja elinkeinotoimistojen sivuilta www.mol.fi/koulu-

tukset. Jos sopivaa koulutusta ei löydy työvoimakoulutustarjonnasta, TE-toimisto voi harkintansa mukaan hankkia koulutusta ns. yksittäisenä koulutuspaikkana. Työvoimakoulutukseen haetaan työ- ja elinkeino-toimiston kautta, joka tekee myös opiskelijavalinnan. Koulutushakemuksen voi jättää sähköisesti osoitteessa www.mol.fi/koulutukset.

Opiskelu työvoimakoulutuksessa on opiskelijalle maksutonta. Koulutuksen ajalta opiskelijalle maksetaan työttömyysetuutta ja lisäksi ylläpitokorvausta. Työvoimakoulutuksessa oloaika kuluttaa ansio- ja peruspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaa.

Lisätietoa työvoimakoulutuksesta saat TE-toimistosta työvoima- ja koulutusneuvojilta sekä osoitteesta www.mol.fi.

Omaehtoinen koulutus työttömyysetuudella

Omaehtoisia opintoja on tietyin edellytyksin voinut opiskella työttömyysetuudella v. 2010 alusta lukien. Edellytyksenä on, että:

- on työnhakijana TE-toimistossa
- on opintojen alkaessa vähintään 25-vuotias
- opiskelu on päätoimista
- koulutustarve on arvioitu ja kirjattu työllistymissuunnitelmaan TE-toimistossa ennen opintojen alkamista.

Päätoimista opiskelua on yliopisto- tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen, nuorille suunnatut lukio-opinnot sekä opinnot, joiden laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä tai kolme opintoviikkoa opiskelukuukautta kohden tai 25 tuntia viikossa.

Opiskelun kestolle ei ole asetettu rajoituksia, mutta työttömyysetuutta opiskelun tukemiseen voi saada enintään 24 kuukautta opintokokonaisuutta kohden. Opintojen ajalta maksetaan työttömyysetuutta ja ylläpitokorvausta. Työttömyysetuuden tasosta saa tarkempia tietoja omasta työttömyyskassasta tai Kansaneläkelaitokselta (KELA). Työttömyysturvan ansio- ja peruspäivärahan enimmäisaika (500pvä) kuluu opiskelun aikana.

Jos opintoja ei voida tukea työttömyysetuudella, voi silti olla mahdollista opiskella työttömyysetuutta menettämättä sivutoimisesti. Lisätietoja saa TE-toimistoista.

3.3 VAPAAVOITTEISET OPINNOT

Aikuiset voivat kehittää itseään myös suorittamatta tutkintoa tai valmistumatta ammattiin. Vapaatavoitteisten eli kaikille avoimien opintojen piiriin kuuluvat kansalais- ja työväenopistot, kansanopistot, opintokeskukset, kesäyliopistot ja avoimet korkeakouluopinnot. Kansalais- ja työväenopistot järjestävät yleissivistävää koulutusta lähinnä aikuisille. Opiskelijat opiskelevat tietoja ja taitoja omien tavoitteidensa mukaan. Lisätietoja www.opinopas.fi ja opistojen yhteystiedot www.ktol.fi.

Kansanopistot tarjoavat vapaatavoitteista koulutusta sekä yleissivistäviä ja ammattisivistäviä linjoja. Lisäksi monissa kansanopistoissa järjestetään myös tutkintotavoitteista koulutusta ja ammatillista koulutusta. Kansanopistot ovat sisäoppilaitoksia. Lisätietoja kursseista ja linjoista www.kansanopistot.fi.

Opintokeskukset ovat valtion tukemia yksityisiä aikuisoppilaitoksia. Opintokeskukset järjestävät yleissivistäviä opintoja aikuisille ja jonkin verran ammatillista lisäkoulutusta. Puolueet, ammattijärjestöt ja sitoutumattomat kansalaisjärjestöt vastaavat opintokeskusten toiminnasta. Lisätietoja www.opintokeskukset.fi.

Kesäyliopistot järjestävät avointa yliopisto-opetusta yhteistyössä yliopistojen kanssa sekä ammatillista täydennyskoulutusta. Lisäksi ne järjestävät kielikoulutusta, valmennuskursseja, abiturienttikursseja, erilaisia tapahtumia ja yleisötilaisuuksia. Kesäyliopistojen toiminta on ympärivuotista. Opetus on kaikille avointa. Ikärajoja tai pääsykokeita ei ole. Lisätietoja www.kesayliopistot.fi.

3.4 KORKEA-ASTEEN KOULUTUS

Korkea-asteen koulutusta ovat yliopistojen alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot, tieteelliset ja taiteelliset jatkotutkinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot), ammattikorkeakoulututkinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot.

Ammattikorkeakouluopiskelu

Ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus

Ammattikorkeakoulututkinto on käytännönläheinen korkeakoulututkinto. Koulutus kestää koulutusohjelmasta riippuen kokopäiväopintoina 3,5 - 4,5 vuotta. Koulutusta järjestetään myös aikuiskoulutuksena, jolloin opintoja voi suorittaa myös työn ohessa. Aikaisemmat opinnot ja työkokemus lyhentävät yleensä opiskeluaikaa. Opinnot sisältävät perus- ja ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, harjoittelua ja opinnäytetyön. Koulutukseen haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa keväisin ja syksyisin. Lisätietoja mm. www.ammattikorkeakoulut.fi ja www.amkhaku.fi

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

Ylempään amk-tutkintoon voi hakeutua, kun hakijalla on soveltuva korkeakoulututkinto ja tämän jälkeen vähintään kolme vuotta työkokemusta asianomaiselta alalta. Opintojen laajuus on 60 tai 90 opintopistettä. Tutkinnon keskeinen osa on ammatillinen opinnäytetyö, joka toteutetaan yhteistyössä työelämän kanssa. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto tuottaa saman kelpoisuuden julkisiin virkoihin kuin ylempi korkeakoulututkinto. Haku on kaksi kertaa vuodessa syksyisin ja keväisin. Lisätietoja www.amkhaku.fi.

Ammatilliset erikoistumisopinnot

Erikoistumisopinnot ovat 30–60 opintopisteen laajuisia täydennyskoulutusohjelmia, joita voi suorittaa työn ohessa. Opinnoilla voi täydentää aikaisempaa tutkintoa tai laajentaa ammatillista osaamistaan. Erikoistumisopinnot on pääsääntöisesti suunnattu henkilöille, jotka ovat suorittaneet korkeakoulututkinnon tai opistoasteen tutkinnon. Erikoistumisopintoihin haetaan ammattikorkeakoulun erikseen ilmoittamana hakuajankautana syksyisin tai keväisin.

Avoim ammattikorkeakoulu

Opinnot ovat kaikille avoimia iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta. Avoin AMK sopii kaikille itsensä ja ammatillisen osaamisensa kehittämiseen kiinnostuneille. Koulutuksiin voi hakeutua ympäri vuoden. Opinnot ovat hyödynnettävissä ammattikorkeakoulututkintoon, jos henkilö myöhemmin hakeutuu tutkinto-opiskelijaksi. Opinnoista saa myös lisäpisteitä haettaessa tutkintoon johtavaan aikuiskoulutukseen. Lisätietoja www.avoinamk.fi.

Täydennyskoulutus

Ammattikorkeakouluissa järjestetään aikuiskoulutuksena yksityisten henkilöiden ammattiosaamista täydentäviä lyhytkestoisia täydennyskoulutuspäiviä ja seminaareja. Täydennyskoulutukset on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille.

Kesken jääneet ammattikorkeakouluopinnot

Kesken jääneiden ammattikorkeakouluopintojen loppuun suorittamista kannattaa tiedustella suoraan ammattikorkeakoulusta, jossa on opiskellut. Keskeytyneitä ammattikorkeakouluopintoja voi olla mahdollista suorittaa loppuun myös työvoimakoulutuksena. Niistä saa tarkemmin tietoa TE-toimistoista.

Yliopisto-opiskelu

Tutkintoonjohtava opiskelu yliopistossa

Yliopistojen perustutkintorakenne on kaksipuolinen: alempi korkeakoulututkinto (kandidaatin tutkinto) ja ylempi korkeakoulututkinto (maisterin tutkinto). Lisätietoja hakemisesta yliopisto-opintoihin saat yliopistojen sähköisestä yhteishausta, jonka löydät verkosta osoitteesta www.yliopistohaku.fi sekä yliopistojen hakijapalveluista. Yliopistot järjestävät myös avointa yliopisto-opetusta ja täydennyskoulutusta.

Avoin yliopisto-opiskelu

Avoin yliopisto-opetus on avointa kaikille halukkaille. Avoimet yliopisto-opinnot ovat yliopistojen tutkinto-vaatimusten mukaisia arvosanaopintoja. Avoimessa yliopistossa ei voi suorittaa tutkintoa, mutta suoritetut opinnot voi liittää myöhemmin osaksi korkeakoulututkintoa. Avoimen yliopiston opintojen perusteella on mahdollista siirtyä tutkinto-opiskelijaksi. Yliopistoon voi hakeutua tutkinto-opiskelijaksi suoritettuaan tietyn määrän opintoja avoimessa yliopistossa, useimmiten ilman valintakoetta. Väylä on avoinna tietyillä aloilla ja sen vaatimukset on syytä tarkistaa suoraan yliopistosta. Lisätietoja www.avoinyliopisto.fi.

Ikääntyvien yliopisto

Ikääntyvien yliopisto on osa avoimen yliopiston toimintaa ja sen tavoitteena on välittää ikäihmisille ajankohtaista tutkimustietoa sekä tarjota mahdollisuuksia yliopistolliseen opiskeluun ilman muodollisia suorituksia. Opinnot sisältävät kaikille avoimia Studia Generalia -luentosarjoja, seminaareja, opintopiirejä ja matkoja.

Täydennyskoulutus

Yliopistojen täydennyskoulutuskeskukset järjestävät seminaareja ja lyhytkursseja, pitkäkestoista täydennyskoulutusta ja erikoistumisopintoja sekä henkilöstökoulutusta yrityksille, yhteisöille ja järjestöille.

Kesken jääneet yliopisto-opinnot

Kesken jääneiden yliopisto-opintojen loppuun suorittamista kannattaa tiedustella suoraan yliopistosta, jossa on opiskellut. Kesken jääneitä yliopisto-opintoja on voinut suorittaa loppuun toisinaan myös työvoimakoulutuksena. Niistä saa tarkemmin tietoa TE-toimistoista.

4. OPINTOJEN RAHOITUS

Opintotuki – kuka ja millaiseen koulutukseen tukea voi saada?

Opintotukea voi saada ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen sekä lukion ja korkeakouluopintojen suorittamiseen. Tuen saamisen edellytyksenä on päätoiminen opiskelu, joka kestää vähintään 8 viikkoa. Tukea voi saada myös ulkomailla opiskeluun.

Opintotukea maksetaan toisen asteen opinnoissa koko päätoimisen opiskelun ajalta, korkea-asteen opinnoissa enintään 70 kk. Jos opiskelet avoimessa korkeakoulussa tai kesäyliopistossa, et voi saada opintotukea. Jos sinulla kuitenkin on tutkinnonsuoritusoikeus korkeakoulussa, ja suoritat tutkintoosi kuuluvia opintoja avoimessa korkeakoulussa, voit saada opintotukea.

Suomessa suoritettaviin opintoihin opintotukea voivat saada Suomen kansalaiset ja tietyin ehdoin myös muiden maiden kansalaiset. Kelan opintotuki muodostuu opintorahasta, asumislisästä ja valtion takaa-annasta opintolainasta. Opintotuen määrä ja myöntämisehdot vaihtelevat koulutusasteen mukaan. Lisätietoja www.kela.fi -> Opiskelijat.

Opiskelu työttömyysetuudella – kuka ja millaiseen koulutukseen tukea voi saada?

Työttömyysetuutta ja ylläpitokorvausta voi saada työvoimakoulutukseen ja tietyin edellytyksin omaehtoiseen opiskeluun (ks. s. 7). Etuutta voi saada kutakin opintokokonaisuutta kohden enintään 24 kuukauden ajan. Opiskeluaika kuluttaa ansio- ja peruspäivärahan 500 päivän enimmäisaikaa. Omaehtoisen koulutuksen osalta oikeus työttömyysetuuden säilyttämiseen arvioidaan TE-toimistossa, jossa se kirjataan työnhakusuunnitelmaan tai työllistymisohjelmaan.

Opinnot voivat olla päätoimista lukio- tai perusasteen koulutusta, ammatillista perus- tai täydennyskoulutusta, ammattikorkeakoulututkintoon johtavia opintoja tai avointa yliopisto- ja amk-koulutusta. Yliopistotutkintoon johtavia opintoja voi opiskella työttömyysetuudella yleensä vain, jos opiskelu on ollut keskeytyneenä vähintään yhden vuoden. Hakijan on oltava 25 vuotta täyttänyt ja ilmoittautunut työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon.

Aikuiskoulutustuki – kuka ja millaiseen koulutukseen tukea voi saada?

Aikuiskoulutustukea voi saada omaehtoiseen ammatilliseen koulutukseen osallistuva aikuisopiskelija, joka

- on työ- tai virkasuhteessa tai toimii yrittäjänä ja joka
- on ollut nykyisen työnantajan palveluksessa tai toiminut yrittäjänä vähintään vuoden (1 v) ennen tuettavan opiskelun alkua
- on ollut työelämässä yhteensä vähintään 8 vuotta
- jää palkattomalle opintovapaalle vähintään kahdeksi kuukaudeksi (2 kk)
- eikä saa opiskeluun muuta tukea.

Tukea myönnetään Suomessa toimivan, julkisen viranomaisen alaisen oppilaitoksen tutkintoon johtavaan opiskeluun sekä ammatilliseen lisä- ja täydennyskoulutukseen. Opintojen tulee opintovapaa-aikana olla päätoimisia. Tuki on verollista ja kestoaltaan enintään 18 kk. Tuen suuruus määräytyy työaikaisen palkan mukaan. Aikuiskoulutustukeen oikeutetulla on mahdollisuus saada myös opintolainan valtiontakaus, jonka myöntää Kela. Lisätietoja www.koulutusrahasto.fi

5. TUKEA OPPIMISEEN

Oppimisvaikeudet ovat erittäin yleisiä: jopa 20 prosentilla väestöstä on oppimisessa pulmia. Oppimisvaikeuksiin on mahdollista löytää hyviä selviytymiskeinoja. Kenenkään ei kannata jäädä yksin ongelmiensa kanssa.

Oppimisen hyväksi voi tehdä paljon hyödyntämällä omia vahvuuksiaan ja kehittämällä tietoisesti omia työskentelytapojaan. Hyviä malleja oppimiseen kannattaa etsiä ja omaksua eri tahoilta, esimerkiksi läheisiltä ja opiskelutovereilta sekä oppilaitosten tai työpaikkojen ammattilaisilta. Myös järjestöt, kirjastot ja opistot tarjoavat erilaisia tukimuotoja. Oppimista voi helpottaa myös asianmukaisilla apuvälineillä.

Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin vaaliminen on tärkeää oppimisvaikeuksien yhteydessä, jotta jaksaa tehdä työtä oman oppimisensa eteen. Oppimisvaikeuksien salaaminen tai peittely voi kuluttaa kohtuuttomasti ylimääräistä energiaa, mikä on pois oppimiseen käytettävistä voimavaroista. Joskus vaikeuksiin tarvitaan myös kuntoutusta. Kuntoutuksen tavoitteena on yksilön työ- ja toimintakyvyn parantaminen.

Lisätietoja mm. www.opioppimaan.fi ja www.erilaistenoppijoidenliitto.fi. Tampereen seudulla ohjausta ja tukea oppimisen pulmiin tarjoaa mm. Opinverstas, www.tampere.fi/top/opinverstas.

6. MAAHANMUUTTAJIEN KOULUTUS

Maahanmuuttajat voivat osallistua yleiseen koulutukseen Suomessa. Maahanmuuttajia varten on erilaisia tukitoimia, jotta opiskelu onnistuisi. Maahanmuuttajille järjestetään myös omaa koulutusta.

Maahanmuuttoviraston nettisivuilta löytyy tietoa useilla eri kielillä mm. ulkomaalaisten mahdollisuuksista opiskella Suomessa, ks. www.migri.fi. Tietoa Suomen yhteiskunta- ja koulutusjärjestelmästä useilla eri kielillä löytyy osoitteesta www.infopankki.fi. Englanninkielistä tietoa koulutukseen hakemisesta Suomessa löytyy mm. osoitteista www.koulutusnetti.fi -> Search for education ja www.opintoluotsi.fi/en-GB/Studies_in_English.

Pysyvästi Suomeen tulleita maahanmuuttajia kannustetaan kotoutumaan uuteen kotimaahansa. Työikäisille maahanmuuttajille tehdään kotoutumissuunnitelma oman kunnan TE-toimistossa, missä sovitaan mm. tarvittavasta koulutuksesta. Aikuisille maahanmuuttajille järjestetään erityistä kotoutumiskoulutusta, jossa opiskellaan muun muassa suomen tai ruotsin kieltä, yhteiskuntatietoa ja työelämä tietoutta. Lisätietoja www.mol.fi. Lisäksi maahanmuuttajille järjestetään erilaisia suomen ja ruotsin kielen koulutuksia sekä ammatilliseen koulutukseen valmistavaa koulutusta, johon on mahdollista osallistua ennen varsinaista ammatillista koulutusta.

Lisätietoja opintojen ajaksi haettavista opintoetuuksista saa KELA:sta, ks. www.kela.fi. Lisätietoja maahanmuuttajille järjestettävästä koulutuksesta www.mol.fi, www.koulutusnetti.fi -> Minne hakisin -> Aikuis-koulutukseen -> Maahanmuuttajien koulutus ja www.edu.fi/maahanmuuttajat.

7. SANASTO

Henkilökohtaistaminen

Henkilökohtaistaminen näyttötutkintojärjestelmässä tarkoittaa tutkinnon suorittajan ja opiskelijan ohjauksen, neuvonnan, opetuksen ja tukitoimien asiakaslähtöistä suunnittelua ja toteutusta. Henkilökohtaistamisen kautta pyritään tunnistamaan ja tunnustamaan opiskelijan aiempi osaaminen. Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa opiskelijalle tehdään henkilökohtaistamissuunnitelma, johon kirjataan opiskelijalle soveltuvat koulutuksen järjestämisuodot, oppimisympäristöt, opetus- ja arviointimenetelmät sekä ohjaustoimet. Koulutuksen sisältö ja kesto määritellään henkilökohtaistamisen kautta, ja siinä otetaan huomioon elämäntilanne, aikaisemmin hankittu ja osoitettu osaaminen, todetut oppimistarpeet sekä työssä oppimisen mahdollisuudet. Lisätietoja www.oph.fi/koulutus_ ja_tutkinnot/ammattikoulutus/nayttotutkinnot/tutkinnon_suurittaminen

Omaehtoinen koulutus

Termi viittaa opintojen rahoitukseen: omaehtoiseen koulutukseen henkilö voi hakeutua omasta aloitteestaan, ja opintojen rahoitusta varten voi hakea opintotukea. (Vrt. henkilöstö- ja työvoimakoulutus.)

Opetussuunnitelman perusteet

Opetushallituksen määräys, jossa on päätetty perustutkintoon johtavan koulutuksen tavoitteet, opintokokonaisuudet ja niiden laajuudet, keskeiset sisällöt ja arviointi. Lisäksi se sisältää määräykset opinto-ohjauksesta, opiskelijan arvioinnista, työssäoppimisesta, erityisopetuksesta, maahanmuuttajakoulutuksesta, oppisopimuskoulutuksesta ja opetussuunnitelmasta.

Opintopiste (op)

Korkea-asteen koulutuksessa opintojen mitoituksen perusyksikkö, joka ilmoittaa koulutuksen laajuuden. Opintopiste on Euroopan unionin sisäisesti luotu yhtenäinen järjestelmä, jolla mitataan ja vertaillaan opintosuorituksia. Opintopiste perustuu lukuvuoden työmäärään. Yhden lukuvuoden opintojen suorittamiseen keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos (täysipäiväiset opinnot) vastaa 60 opintopistettä. Esimerkiksi 60 opintopistettä = 32–42 opintoviikkoa. Opiskelija voi tarvita kyseisen kokonaisuuden opiskeluun pidemmän tai lyhyemmän ajan henkilökohtaisen työtahtinsa mukaan.

Opintoviikko (ov)

Opintojen mitoituksen perusyksikkö, joka ilmoittaa koulutuksen laajuuden. Yksi opintoviikko tarkoittaa opiskelijan keskimäärin 40 tunnin työpanosta. Opiskelija voi tarvita kyseisen kokonaisuuden opiskeluun pidemmän tai lyhyemmän ajan henkilökohtaisena työtahtinsa mukaan. Opintoviikko sisältää järjestettyä opetusta ja itsenäistä opiskelua.

Näyttötutkinto

Näyttötutkinto on erityisesti aikuisille tarkoitettu tutkinnon suoritustapa. Näyttötutkintona voi suorittaa ammatillisia perustutkintoja sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintoja. Tutkinnon voi suorittaa, jos henkilöllä on tutkinnossa vaadittavat tiedot ja taidot esimerkiksi aikaisemman koulutuksen ja työelämän kautta. Näyttötutkinnossa vaadittava ammattitaito osoitetaan näytöillä, jotka sisältävät käytännön työtehtäviä sekä kirjallisia tai suullisia tehtäviä. Suoritettuaan vaaditut näytöt opiskelija saa tutkintotodistuksen. Näyttötutkintoihin järjestetään myös valmistavaa koulutusta.

Tutkintotilaisuus (ns. näyttö)

Tutkintotilaisuudessa (aiemmin näyttö) näyttötutkinnon suorittaja osoittaa tutkinnon perusteissa vaadittavan ammattitaidon ja -osaamisen. Tutkintotilaisuus on koulutuksen järjestäjän ja työelämän yhdessä suunnittelema, toteuttama ja arvioima työtehtävä, työtilanne tai työprosessi, jossa opintokokonaisuuden

keskeinen osaaminen arvioidaan. Tutkintotilaisuudet järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Aikuiset, joilla on riittävä ammattitaito, voivat osallistua tutkintotilaisuuksiin myös ilman edeltävää kouluopetusta.

Valmistava koulutus

Näyttötutkinnon suorittajat osallistuvat useimmiten näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen ennen tutkintotilaisuuteen osallistumista. Valmistavassa koulutuksessa opiskellaan tietoja ja taitoja, joita näyttötutkinnon suorittaminen vaatii. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuville järjestetään osana koulutusta mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa siten näyttötutkinto.

8. PIRKANMAALLA AIKUISKOULUTUSTA TOTEUTTAVIEN OPPI- LAITOSTEN JA ORGANISAATIOIDEN YHTEYSTIEDOT

Ammatillinen aikuiskoulutus:

Ahlmanin ammattiopisto Tampere	www.ahlman.fi
Aitoon koulutuskeskus Aitoo, Tampere, Ylinen	www.aikk.fi
Ammattiopisto Luovi Tampereen toimipiste	www.luovi.fi
Hämeen kosmetologikoulu Tampere	www.hamkk.fi
Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus Koulutuksia Tampereella	www.ijkk.fi
Jalasjärven ammatillinen aikuiskoulutuskeskus Tampereen toimipiste	www.jakk.fi
Kiipulan ammattiopisto Tampereen toimipisteet	www.kiipula.fi
Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä Ammatti-instituutti Iisakki (Osara, Parkano) Ikaalisten kauppaoppilaitos Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitos Petäjä-opisto (Parkano) Pirkanmaan aikuislukio (Parkano) Ylä-Satakunnan musiikkiopisto (Parkano)	www.lpkky.fi
Pirkanmaan koulutuskonsernikuntayhtymä Oppisopimuskeskus, (Tampere) Pirkanmaan ammatti-opisto (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Ylöjärvi) Pirkanmaan aikuisopisto (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Orivesi, Virrat)	www.pirko.fi
Pirkanmaan Urheiluhierojakoulu Tampere	www.urheiluhierojakoulu.fi
Poliisiammattikorkeakoulu Tampere	www.poliisikoulu.fi
Sastamalan koulutuskuntayhtymä Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos Mäntän seudun koulutuskeskus Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos Vammalan ammattikoulu	www.sasky.fi
Tampellan Teollisuusoppilaitos Oy Tampere	www.tamtol.fi

Tampereen Aikuiskoulutuskeskus

www.takk.fi

Tampereen ammattiopisto

www.tao.tampere.fi

Toimipisteitä Tampereella ja Kurussa

Tampereen palvelualan ammattiopisto

www.tpa.fi

Tampereen urheiluhierojakoulu

www.tu.fi

Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto

www.vaa.fi

Varalan Urheiluopisto

www.varala.fi

Tampere

Korkeakoulut:

Hämeen ammattikorkeakoulu

www.hamk.fi

Valkeakosken toimipiste

Tampereen ammattikorkeakoulu

www.tamk.fi

Tampere, Ikaalinen, Mänttä-Vilppula, Virrat

Tampereen kesäyliopisto

www.tampereenkesayliopisto.fi

Tampereen teknillinen yliopisto

www.tut.fi

Tampereen yliopisto

www.uta.fi

Yleissivistävä koulutus ja vapaa sivistystyö:

Ahjolan kansalaisopisto

www.ahjola.fi

Akaan opisto

www.aka.fi

Hämeenkyrön kansalaisopisto

www.hameenkyro.fi

Ikaalisten kansalaisopisto

www.ikaalinen.fi

Kangasala-opisto

www.kangasala.fi

Karkun evankelinen opisto

www.keokarkku.fi

Kyröskosken kansalaisopisto

www.kyroskoskela.fi

Lempäälä-opisto

www.lempaala.fi

Nokian työväenopisto

www.nokiankaupunki.fi

Oriveden opisto

www.orivedenopisto.fi

Oriveden seudun kansalaisopisto

www.orivedenkoulut.fi

Pirkanmaan etälukio

www.peda.net/veraja/pirkanmaa

Pirkkalan kansalaisopisto

www.pirkkala.fi

Päivölän kansanopisto

www.paivola.fi

Pälkäneen seudun kansalaisopisto

www.palkane.fi

Ruoveden kansalaisopisto

www.ruovesi.fi

Sastamalan opisto

www.sastamalanopisto.fi

Tampereen aikuislukio

www.aikuislukio.tampere.fi

Tampereen työväenopisto

www.tampere.fi/top

Valkeakoski-opisto

www.valkeakoski.fi

Virtain kansalaisopisto

www.virrat.fi

Ylöjärven työväenopisto

www.ylojarvi.fi

9. LINKKIVINKIT

Tietoa oppimisesta, ohjauksesta, aikuisten urasuunnittelusta

- www.ammattinetti.fi -> ammattinettiin on koottu tietoa eri ammateista ja ammattialoista. Ammattinetti on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat tietoa ammateista, ammattialoista ja työtehtävistä.
- www.avosto.net/a-ura -> aikuisten urasuunnittelua
- www.edu.fi -> verkkopalvelu oppimisen ja kehittämisen tueksi, löytyy mm. Suomen kaikki koulut

- www.cimo.fi tai www.maailmalle.net -> tietoa opiskelusta ulkomailla
- www.oph.fi -> Ammatilliset näyttötutkinnot -> Näyttötutkintojen perusteet
- www.opintoluotsi.fi/aikuisille -> tietoa opiskelusta, koulutuksesta ja opintojen rahoituksesta
- www.osaan.fi -> ammatilliset näyttötutkinnot ja osaamisen tunnistaminen
- www.uta.fi/tyt/verkkotutor -> tietoa oppimisesta ja oppimaan oppimisesta
- www.verkko-ohjaus.net -> opintojen suunnittelu
- www.virtuopo.net -> selkokielellä ja viittomakielellä tietoa opiskelusta, työelämästä ja ammasteista
- www.getset.fi/getset/fi/lataa_tyokirjat -> oppimateriaali ja työkirja, joka auttaa aikuista oppijaa tutustumaan omiin mahdollisuuksiinsa aikuiskoulutuksessa ja työmarkkinoilla

Tietoa oppilaitoksista ja koulutuksista

- www.avoinyliopisto.fi -> tänne on koottu tietokanta, jota voi selaila yliopistoittain, paikkakunnittain ja oppiaineittain tai hakujen avulla
- www.avoinamk.fi -> tänne on koottu osa ammattikorkeakoulujen tarjoamasta avoimesta AMK–opinnoista (pääsääntöisesti verkko-opintotarjontaa)
- www.oppisopimus.net -> tietoa oppisopimuksesta ja linkki oman alueen oppisopimustoimistoon
- www.koulutusnetti.fi -> voit tutustua kaikkiin eri koulutusvaihtoehtoihin tässä osoitteessa
- www.kurssihaku.fi -> tietoa eri oppilaitoksissa järjestettävistä lyhytkursseista
- www.oph.fi/koulutusoppaat/Aikuiskoulutusopas.pdf -> oppaaseen on koottu tietoa aikuisten ammatillisiin perustutkintoihin, ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin johtavasta koulutuksesta sekä tietoa muusta aikuiskoulutuksesta
- www.taydennyskoulutus.fi -> tietoa yliopistojen täydennyskoulutuksesta ja kurssihaku

Tietoa opintojen rahoituksesta

- www.opintoluotsi.fi/fi-FI/opiskelun_rahoytus -> tietoa opintojen rahoituksesta
- www.kela.fi -> työttömälle ja/tai opiskelijalle
- www.koulutusrahasto.fi -> aikuiskoulutustuki
- www.tyj.fi -> työttömyyskassojen etuudet

Tukea oppimiseen

- www.erilaistenoppijoidenliitto.fi -> Erilaisten oppijoiden liiton kotisivu, josta löydät monipuolisesti tietoa erilaisesta oppimisesta ja linkit alueellisiin yhdistyksiin
- www.lukineuvola.fi -> tietoa oppimisvaikeuksista ja lukivaikeuksista
- www.oph.fi/koulutusoppaat/Esteeton_opas.pdf -> tietoa estettömästä opiskelusta korkeakouluissa
- www.opioppimaan.fi -> verkkopalvelu aikuisten oppimisvaikeuksista
- www.tampere.fi/top/opinverstas -> ohjausta ja tukea oppimisen pulmiin Pirkanmaalla

Maahanmuuttajien koulutus

- www.koulutusnetti.fi -> Minne hakisin -> Aikuiskoulutukseen -> Maahanmuuttajien koulutus
- www.edu.fi/maahanmuuttajat -> tietoa maahanmuuttajille

10. PROJEKTI-INFO

Oppaan tuottamisesta vastaavat Opin Ovi Pirkanmaa -projekti ja Oma Ovi -projekti, jotka ovat osa valtakunnallista Opin Ovi -hankeperhettä.

Opin Ovi Pirkanmaa -projekti saa ESR-rahoitusta Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta. Projektin toiminta-aika on 1.9.2008–31.12.2011. Opin Ovi Pirkanmaan toimijaverkoston kuuluu tällä hetkellä yli 40 pirkanmaalaista organisaatiota ja yhteisöä, jotka edustavat koulutuspalveluja tuottavia organisaatioita, työ- ja elinkeinohallintoa, työelämää ja yritystoimintaa palvelevia järjestöjä, työmarkkinajärjestöjä, kolmatta sektoria ja yrityksiä. Projektin hallinnoijana toimii Tampereen Aikuiskoulutuskeskus (TAKK).

Opin Ovi Pirkanmaa -projekti kehittää aikuiskoulutuksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja sekä neuvonta- ja ohjaustyötä tekevien henkilöiden osaamista Pirkanmaalla. Tavoitteena on asiakaslähtöisen aikuisohjauksen kehittäminen verkostoituvan työskentelyyn pohjautuvien toimintamallien ja menetelmien avulla. Projektin toiminnan aikana syntyy Pirkanmaan aikuisohjausstrategia.

Projektin toimintaan kuuluu Pirkanmaan aikuiskoulutuksen liikkuva neuvontapiste, Opin Ovi -auto. Auton ajokalenteri löytyy osoitteesta www.opinovi.fi/auto. Yhteistyössä kahden muun pirkanmaalaisen Opin Ovi -projektin kanssa julkaistaan Opin Ovi -lehteä. Lisätietoja www.opinovi.fi/pirkanmaa

Projektin yhteystiedot:

Maija Pekkanen, projektipäällikkö
p. 044 7906 376, email: etunimi.sukunimi@takk.fi

Pertti Nurmi, projektityöntekijä (Opin Ovi -auto)
p. 044 7906 664, email: etunimi.sukunimi@takk.fi

The logo for 'opin ovi' features the word 'opin' in a dark blue, lowercase sans-serif font, followed by a square icon containing a white grid pattern, and then the word 'ovi' in the same dark blue, lowercase sans-serif font.

Oma Ovi -projekti saa ESR-rahoitusta Pirkanmaan ELY-keskukselta. Projektin toiminta-aika on 1.1.2009-31.12.2011. Oma Ovi -projektin toimijaverkoston kuuluu sosiaali- ja terveysalan koulutusta järjestäviä oppilaitoksia ja alan työnantajia sekä työ- ja elinkeinohallinto.

Projektissa kehitetään yhteistyössä toimijaverkoston kanssa sosiaali- ja terveysalan työvoimakoulutusten valintaprosessia sekä alan koulutuksesta kiinnostuneille suunnattuja tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Lisätietoja projektista www.opinovi.fi/oma tai <http://omaovi.ning.com>

Projektin yhteystiedot:

Marjo Nieminen, projektipäällikkö
p. 044 7906 648, email: etunimi.sukunimi@takk.fi

Marja Nurmi-Vuorinen, projektityöntekijä
p. 044 7906 358, email: etunimi.sukunimi@takk.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

